

Nr 40

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motioner angående jordförvärvslagen m. m.**Motionerna**

I motionen 1974:127 av herr Persson i Heden m. fl. (c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om en omedelbar översyn av gällande bestämmelser och tilläpplad praxis beträffande tillståndsgivningen för förvärv av jordbruks- och skogsfastigheter i enlighet med vad som anförts i motionen.

I motionen 1974:175 av herr Elmstedt m. fl. (c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t uttalar sig för en snar översyn av gällande jordförvärvslag och skogsvårdslag.

I motionen 1974:507 av herr Fälldin m. fl. (c) hemställs, såvitt nu är i fråga (yrkande 2 a), att riksdagen 2. beslutar att hos Kungl. Maj:t begära a) en översyn av jordförvärvslagen med syfte att få till stånd sådana ändringar som bl. a. underlättar strukturrationaliseringen inom det enskilda jord- och skogsbruket och uppbyggnaden av rationella familjeföretag, stärker sambandet ägare-brukare, hindrar sammanläggning av enheter som var för sig kan brukas rationellt, hindrar de spekulationsförvärv som kan ske med tillämpning av punkt 1 i 4 § andra stycket jordförvärvslagen.

I motionen 1974:831 av herrar Sundgren (s) och Marcusson (s) föreslås att Kungl. Maj:t vidtar åtgärder för en översyn av jordförvärvslagen i syfte att skapa bättre möjligheter att förhindra sådana förvärv, vilka får en pris-höjande effekt som helt strider mot den lagstiftning som under senare år genomförts för att åstadkomma en dämpning av prisökningarna på mark.

I motionen 1974:1111 av herrar Magnusson i Nennesholm (c) och Persson i Heden (c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en skyndsam översyn av gällande regler för förvärvstillstånd av jord- och skogsfastigheter, syftande till att bibehålla äganderätten hos brukarna och till att skapa möjligheter för att bibehålla och stödja deltidjordbruket.

I motionen 1974:1455 av herr Andersson i Nybro m. fl. (c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en översyn av jordförvärvslagen i vad avser förvägrande av förvärvstillstånd, i enlighet med det i motionen anförda.

Utskottet

I detta betänkande behandlar utskottet i ett sammanhang ett antal motioner eller motionsyrkanden, vari begärs en översyn av jordförvärvslagen (1965:290). I motionerna påtalas bl. a. de olägenheter som ökade priser på jordbruksfastigheter under de senaste åren medfört. Enligt motionerna 1974:127, 1974:175, 1974:507 och 1974:1111 beror dessa prisökningar åtminstone delvis på att jordförvärvslagstiftningen efter 1965 gett nya, kapitalstarka köparkategorier ökade möjligheter att förvärva sådana fastigheter. Översynen bör enligt motionärerna bl. a. syfta till att hindra spekulationsförvärv och samtidigt underlätta för enskilda jord- och skogsbrukare att förvärva jordbruksfastigheter samt att bygga upp rationella familjeföretag. Ett syfte bör också vara att stärka sambandet mellan ägande och brukande. I huvudsak motsvarande synpunkter framförs i motionen 1974:1455. Enligt motionen 1974:831 bör bättre möjligheter skapas att förhindra sådana förvärv som får en prishöjande effekt på fastighetsmarknaden.

Prissättningen på skogsmark är, påpekas det i motionen 1974:175, beroende av möjligheterna att göra avverkningar i nära anslutning till ett markköp. Mycket stora sådana avverkningar är enligt motionen nu möjliga. Motionärerna påpekar att detta begränsar möjligheterna att erhålla varaktig samsättning vid en skogsegendom. I samband med översyn av jordförvärvslagen bör därför enligt motionen även skogsvårdslagen överses.

Utskottet får i anledning av motionerna hänvisa till att statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet numera, i enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 juni 1974, tillkallat sakkunniga för att se över jordförvärvslagstiftningen. Enligt direktiven för utredningen skall utgångspunkten för översynen vara att lagen skall stödja en sådan hushållning med våra marktillgångar att ett effektivt jord- och skogsbruk kan bedrivas. Samtidigt bör lagen liksom hittills främja jordbrukets och skogsbrukets rationalisering och ge företräde åt förvärvare som kan förutsättas komma att väl ta till vara markens produktionsförmåga. Jordförvärvslagen bör också enligt direktiven vara så utformad att den i samspel med andra åtgärder från samhällets sida mera effektivt än f. n. motverkar prisstegring på jordbruks- och skogsmark och spekulation i sådan mark. Direktiven för utredningen synes vara så utformade att motionsyrkandena beträffande jordförvärvslagen är tillgodosedda.

I anledning av vad som anförts i bl. a. motionen 1974:1111 om stöd till deltidsjordbruk får utskottet erinra om att hithörande frågor i enlighet med riksdagens beslut tidigare i år är föremål för överväganden inom 1972 års jordbruksutredning (JoU 1974:6, rskr 1974:97).

Vad slutligen gäller yrkandet om en översyn av skogsvårdslagen så är denna lag redan föremål för en sådan i 1973 års skogsutredning. I direktiven för utredningen om jordförvärvslagen föreskrivs vidare samråd mellan denna utredning och skogsutredningen.

Under hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen lämnar motionerna

1. 1974:127,
2. 1974:175,
3. 1974:507, yrkande 2 a,
4. 1974:831,
5. 1974:1111 och
6. 1974:1455
utan åtgärd.

Stockholm den 29 oktober 1974

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: herrar Larsson i Borrby (c), Hedström (s), Magnusson i Tanum (s), fru Theorin (s), herr Jonasson (c), fru Lundblad (s), fru Anér (fp), herr Lindberg (s)*, fru Olsson i Helsingborg (c)*, herrar Pettersson i Lund (s), Wachtmeister i Johannishus (m), Wictorsson (s), Johansson i Holmgården (c), Takman (vpk) och Leuchovius (m)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Under the heading of 'Other' the following items are listed:

1. 1974-75

2. 1974-75

3. 1974-75

4. 1974-75

5. 1974-75

6. 1974-75

7. 1974-75

8. 1974-75

9. 1974-75

10. 1974-75

11. 1974-75

12. 1974-75

13. 1974-75

14. 1974-75

15. 1974-75

16. 1974-75

17. 1974-75

18. 1974-75

19. 1974-75

20. 1974-75

21. 1974-75

22. 1974-75

23. 1974-75

24. 1974-75

25. 1974-75

26. 1974-75

27. 1974-75

28. 1974-75

29. 1974-75

30. 1974-75

31. 1974-75

32. 1974-75

33. 1974-75

34. 1974-75

35. 1974-75

36. 1974-75

37. 1974-75

38. 1974-75

39. 1974-75

40. 1974-75

41. 1974-75

42. 1974-75

43. 1974-75

44. 1974-75

45. 1974-75

46. 1974-75

47. 1974-75

48. 1974-75

49. 1974-75

50. 1974-75